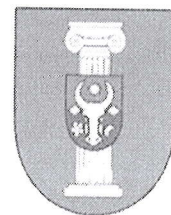

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA**

**НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО
НЕПОДКУПНОСТИ РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА**

INSPECTORATUL DE INTEGRITATE

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

ACT DE CONSTATARE

nr. 307/29

mun. Chișinău

20.09.2021

Inspectorul de integritate al Inspectoratului de integritate al Autorității Naționale de Integritate, Tatiana Pleșca, examinând materialele dosarului de control privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, inițiat în privința dnei Alexandra Topal, primar al com. Băiuș, r-l Leova, [REDACTED], în temeiul art. 35 din Legea nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, a întocmit prezentul act de constatare, prin care,

CONSTATĂ:

La 09 iulie 2021, în conformitate cu prevederile art. 30 alin. (1) din Legea nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, prin intermediul sistemului electronic de distribuire a sesizărilor a fost repartizată aleatoriu sesizarea înregistrată cu nr. P-607/21 din 28.06.2021, referitor la eventuala încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese de către dna Alexandra Topal, primar al com. Băiuș, r-l Leova, începând cu luna noiembrie 2019.

Astfel, potrivit sesizării, dna Alexandra Topal, fiind în exercitarea atribuțiilor funcționale de primar al com. Băiuș, r-l Leova, având interes personal ce rezultă din relațiile sale cu persoana apropiată – cumnata, [REDACTED], care activează în funcția de director/șef a Căminului cultural din subordinea primăriei com. Băiuș, a emis și continuă să emită acte administrative în privința acesteia, admițând astfel o încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese.

La 14 iulie 2021, în conformitate cu prevederile art. 31 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, prin procesul-verbal de inițiere a controlului nr. 548/29, în privința dnei Alexandra Topal, primar al com. Băiuș, r-l Leova, a fost inițiat controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese.

Prin scrisoarea nr. 04-29/3896 din 20 iulie 2021, recepționată la 20 iulie 2021 (conform avizului poștal nr. DS8001911696AS), dna Alexandra Topal a fost informată despre inițierea în privința sa a controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese cât și despre drepturile sale prevăzute la art. 33 din Legea 132/2016

cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, care, însă, nu a făcut uz de drepturile sale și nu a luat cunoștință cu materialele dosarului de control.

Totodată, în temeiul prevederilor legale statuate la art. 20 alin. (1), art. 32 alin. (3) și art. 37 alin. (2) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, în scopul realizării atribuțiilor de control precum și în vederea acumulării materialului probator pertinent, au fost solicitate informații și documente relevante controlului de la: Comisia Electorală Centrală (solicitarea nr. 04-29/4025 din 27 iulie 2021), Primăria com. Băiuș, r-l Leova (solicitarea nr. 04-29/4027 din 27 iulie 2021), Agenția Servicii Publice (solicitarea nr. 04-29/4829 din 24.08.2021), precum și consultate date din Sistemul Informațional Automatizat *e-Integritate*, Registrul declarațiilor privind conflictele de interese nr. 1, înregistrat în cadrul Autorității Naționale de Integritate cu nr. 51 la 12.09.2018.

La fel, prin scrisoarea nr. 04-29/4067 din 28.07.2021 remisă dnei Alexandra Topal i-a fost solicitată prezentarea punctului de vedere asupra obiectului controlului.

Prin urmare, din informația prezentată de Comisia Electorală Centrală prin scrisoarea nr. CEC8/4578 din 28 iulie 2021, s-a stabilit că dna Alexandra Topal, deține mandatul de primar al com. Băiuș, r-l Leova, ca urmare a alegerilor locale generale din 20 octombrie 2019, mandatul fiindu-i validat prin Hotărârea Judecătorei Cimișlia, sediul Central din 11 noiembrie 2019 (dosarul nr. 3-139/19).

Prin scrisorile nr. 143-02/1-24 din 10 august 2021 și nr. 146-02/1-24 din 23 august 2021 Primăria com. Băiuș, r-l Leova, a prezentat copiile autentificate ale următoarelor acte:

1. Dispoziția nr.17 din 01.12.2011, cu privire la angajarea în funcție [REDACTAT], emisă de [REDACTAT], ex-primar al com. Băiuș, r-l Leova;
2. Contractul individual de muncă nr. 03 din 15.05.2012 încheiat între dna [REDACTAT] și dl [REDACTAT];
3. Dispoziția nr. 41 din 02.12.2019 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță, cu anexă, prin care se confirmă că în calitatea sa de primar, dna Alexandra Topal, prin actul administrativ emis a stabilit dnei [REDACTAT], șef Cămin cultural Băiuș, r-l Leova, calificativul final și sporul aferent funcției pentru luna noiembrie 2019;
4. Dispoziția nr. 47 din 26.12.2019 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță, cu anexă, prin care se confirmă că în calitatea sa de primar, dna Alexandra Topal, prin actul administrativ emis a stabilit dnei [REDACTAT], șef Cămin cultural Băiuș, r-l Leova, calificativul final și sporul aferent funcției pentru luna decembrie 2019;
5. Dispoziția nr. 2 din 03.02.2020 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță, cu anexă, prin care se confirmă că în calitatea sa de primar, dna Alexandra Topal, prin actul administrativ emis a stabilit dnei [REDACTAT], șef Cămin cultural Băiuș, r-l Leova, calificativul final și sporul aferent funcției pentru luna ianuarie 2020;
6. Fișa postului a dnei [REDACTAT] în funcția de Director Casă de Cultură (șef Cămin de Cultură) în cadrul Primăriei com. Băiuș, r-l Leova, aprobată de primarul com. Băiuș, r-l Leova Alexandra Topal, la 11.02.2020;
7. Dispoziția nr. 4 din 28.02.2020 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță, cu anexă, prin care se confirmă că în calitatea sa de primar, dna Alexandra Topal, prin

- actul administrativ emis a stabilit dnei [REDACTED], șef Cămin cultural Băiuș, r-l Leova, calificativul final și sporul aferent funcției pentru luna februarie 2020;
8. Dispoziția nr. 08 din 27.03.2020 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță, cu anexă, prin care se confirmă că în calitatea sa de primar, dna Alexandra Topal, prin actul administrativ emis a stabilit dnei [REDACTED], șef Cămin cultural Băiuș, r-l Leova, calificativul final și sporul aferent funcției pentru luna martie 2020;
  9. Dispoziția nr.5 din 11.05.2020 cu privire la acordarea concediului anual de odihnă, prin care se confirmă că în calitatea sa de primar, dna Alexandra Topal, prin actul administrativ emis a acordat concediu anual de odihnă dnei [REDACTED], șef Cămin cultural Băiuș, r-l Leova, pentru anul 2019;
  10. Dispoziția nr.15 din 29.05.2020 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță, cu anexă, prin care se confirmă că în calitatea sa de primar, dna Alexandra Topal, prin actul administrativ emis a stabilit dnei [REDACTED], șef Cămin cultural Băiuș, r-l Leova, calificativul final și sporul aferent funcției pentru luna mai 2020;
  11. Dispoziția nr. 22 din 30.06.2020 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță, cu anexă, prin care se confirmă că în calitatea sa de primar, dna Alexandra Topal, prin actul administrativ emis a stabilit dnei [REDACTED], șef Cămin cultural Băiuș, r-l Leova, calificativul final și sporul aferent funcției pentru luna iunie 2020;
  12. Dispoziția nr. 26 din 30.07.2020 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță, cu anexă, prin care se confirmă că în calitatea sa de primar, dna Alexandra Topal, prin actul administrativ emis a stabilit dnei [REDACTED], șef Cămin cultural Băiuș, r-l Leova, calificativul final și sporul aferent funcției pentru luna iulie 2020;
  13. Dispoziția nr. 27 din 01.09.2020 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță, cu anexă, prin care se confirmă că în calitatea sa de primar, dna Alexandra Topal, prin actul administrativ emis a stabilit dnei [REDACTED], șef Cămin cultural Băiuș, r-l Leova, calificativul final și sporul aferent funcției pentru luna august 2020;
  14. Dispoziția nr. 34 din 30.09.2020 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță, cu anexă, prin care se confirmă că în calitatea sa de primar, dna Alexandra Topal, prin actul administrativ emis a stabilit dnei [REDACTED], șef Cămin cultural Băiuș, r-l Leova, calificativul final și sporul aferent funcției pentru luna septembrie 2020;
  15. Dispoziția nr. 39 din 30.10.2020 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță, cu anexă, prin care se confirmă că în calitatea sa de primar, dna Alexandra Topal, prin actul administrativ emis a stabilit dnei [REDACTED], șef Cămin cultural Băiuș, r-l Leova, calificativul final și sporul aferent funcției pentru luna octombrie 2020;
  16. Dispoziția nr. 45 din 01.12.2020 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță, cu anexă, prin care se confirmă că în calitatea sa de primar, dna Alexandra Topal, prin actul administrativ emis a stabilit dnei [REDACTED], șef Cămin cultural Băiuș, r-l Leova, calificativul final și sporul aferent funcției pentru luna noiembrie 2020;
  17. Dispoziția nr. 46 din 03.12.2020 cu privire la acordarea premiului anual personalului din unitățile bugetare, prin care se confirmă că în calitatea sa de primar, dna Alexandra Topal, prin actul administrativ emis a acordat dnei [REDACTED], șef Cămin cultural Băiuș, r-l Leova, premiu anual pentru rezultatele activității în anul 2019;

18. Dispoziția nr.21 din 07.12.2020 cu privire la acordarea concediului anual de odihnă, prin care se confirmă că în calitatea sa de primar, dna Alexandra Topal, prin actul administrativ emis a acordat concediu anual de odihnă dnei [REDACTED], șef Cămin cultural Băiuș, r-l Leova, pentru anul 2020;
19. Dispoziția nr. 1 din 05.01.2021 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță, cu anexă, prin care se confirmă că în calitatea sa de primar, dna Alexandra Topal, prin actul administrativ emis a stabilit dnei [REDACTED], șef Cămin cultural Băiuș, r-l Leova, calificativul final și sporul aferent funcției pentru luna decembrie 2020;
20. Dispoziția nr. 14 din 31.01.2021 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță, cu anexă, prin care se confirmă că în calitatea sa de primar, dna Alexandra Topal, prin actul administrativ emis a stabilit dnei [REDACTED], șef Cămin cultural Băiuș, r-l Leova, calificativul final și sporul aferent funcției pentru luna ianuarie 2021;
21. Dispoziția nr. 3 din 01.02.2021 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță, cu anexă, prin care se confirmă că în calitatea sa de primar, dna Alexandra Topal, prin actul administrativ emis a stabilit dnei [REDACTED], șef Cămin cultural Băiuș, r-l Leova, calificativul final și sporul aferent funcției pentru luna ianuarie 2021;
22. Dispoziția nr. 6 din 26.02.2021 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță, cu anexă, prin care se confirmă că în calitatea sa de primar, dna Alexandra Topal, prin actul administrativ emis a stabilit dnei [REDACTED], șef Cămin cultural Băiuș, r-l Leova, calificativul final și sporul aferent funcției pentru luna februarie 2021;
23. Dispoziția nr. 14 din 31.03.2021 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță, cu anexă, prin care se confirmă că în calitatea sa de primar, dna Alexandra Topal, prin actul administrativ emis a stabilit dnei [REDACTED], șef Cămin cultural Băiuș, r-l Leova, calificativul final și sporul aferent funcției pentru luna martie 2021;
24. Dispoziția nr. 18 din 28.04.2021 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță, cu anexă, prin care se confirmă că în calitatea sa de primar, dna Alexandra Topal, prin actul administrativ emis a stabilit dnei [REDACTED], șef Cămin cultural Băiuș, r-l Leova, calificativul final și sporul aferent funcției pentru luna aprilie 2021;
25. Dispoziția nr. 25 din 31.05.2021 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță, cu anexă, prin care se confirmă că în calitatea sa de primar, dna Alexandra Topal, prin actul administrativ emis a stabilit dnei [REDACTED], șef Cămin cultural Băiuș, r-l Leova, calificativul final și sporul aferent funcției pentru luna mai 2021;
26. Dispoziția nr. 26 din 30.06.2021 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță, cu anexă, prin care se confirmă că în calitatea sa de primar, dna Alexandra Topal, prin actul administrativ emis a stabilit dnei [REDACTED], șef Cămin cultural Băiuș, r-l Leova, calificativul final și sporul aferent funcției pentru luna iunie 2021;
27. Dispoziția nr. 9 din 15.07.2021 cu privire la acordarea concediului anual de odihnă, prin care se confirmă că în calitatea sa de primar, dna Alexandra Topal, prin actul administrativ emis a acordat concediu anual de odihnă dnei [REDACTED], șef Cămin cultural Băiuș, r-l Leova pentru anul 2021;
28. Dispoziția nr. 28 din 28.07.2021 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță, cu anexă, prin care se confirmă că în calitatea sa de primar, dna Alexandra Topal, prin

actul administrativ emis a stabilit dnei [REDACTED], șef Cămin cultural Băiuș, r-l Leova, calificativul final și sporul aferent funcției pentru luna iulie 2021.

Potrivit informației furnizate de Agenția Servicii Publice prin scrisoarea nr. 01/6991 din 06.09.2021, înregistrată în cadrul ANI cu nr. 8266 din 08.09.2021, s-a stabilit că dna [REDACTED] este persoană înrudită prin afinitate – cumnată, cu subiectul declarării, dna Alexandra Topal, primar al com. Băiuș, r-l Leova, fiind confirmată astfel calitatea de persoană apropiată.

Coroborând informațiile reflectate supra, inspectorul de integritate a determinat că în perioadă exercitării mandatului de primar al com. Băiuș, r-l Leova, dna Alexandra Topal a emis în privința dnei [REDACTED], șef Cămin cultural Băiuș, următoarele acte administrative: Dispoziția nr. 41 din 02.12.2019; Dispoziția nr. 47 din 26.12.2019; Dispoziția nr. 2 din 03.02.2020; Fișa postului a dnei [REDACTED] în funcția de Director Casă de Cultură (șef Cămin de Cultură) în cadrul Primăriei com. Băiuș, r-l Leova; Dispoziția nr. 4 din 28.02.2020; Dispoziția nr. 08 din 27.03.2020; Dispoziția nr.5 din 11.05.2020; Dispoziția nr.15 din 29.05.2020; Dispoziția nr. 22 din 30.06.2020; Dispoziția nr. 26 din 30.07.2020; Dispoziția nr. 27 din 01.09.2020; Dispoziția nr. 34 din 30.09.2020; Dispoziția nr. 39 din 30.10.2020; Dispoziția nr. 45 din 01.12.2020; Dispoziția nr. 46 din 03.12.2020; Dispoziția nr.21 din 07.12.2020; Dispoziția nr. 1 din 05.01.2021; Dispoziția nr. 14 din 31.01.2021; Dispoziția nr. 3 din 01.02.2021; Dispoziția nr. 6 din 26.02.2021; Dispoziția nr. 14 din 31.03.2021; Dispoziția nr. 18 din 28.04.2021; Dispoziția nr. 25 din 31.05.2021; Dispoziția nr. 26 din 30.06.2021; Dispoziția nr. 9 din 15.07.2021; Dispoziția nr. 28 din 28.07.2021.

În temeiul art. 9 alin. (3) din Codul administrativ prin sesizare se informează autoritatea publică cu privire la o problemă de interes personal sau public.

Astfel, din sesizarea care a stat la baza inițierii controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, se desprinde că dna Alexandra Topal, primar al com. Băiuș, r-l Leova, fiind în exercitarea atribuțiilor sale funcționale, având interes personal ce rezultă din relațiile sale cu persoana apropiată – cumnata, [REDACTED] care activează în funcția de director/șef a Căminului cultural din subordinea primăriei com. Băiuș, a emis și continuă să emită acte administrative în privința acesteia, admițând astfel o încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese.

Relevând cadrul normativ în vigoare, se învederează că potrivit pct. 2 al Regulamentului - tip de activitate a Casei de Cultură, aprobat prin Ordinul Ministrului Culturii și Turismului nr. 121 din 13.04.2006, Casa de Cultură, Palatul de Cultură, Căminul de Cultură, Centrul de Cultură și Tineret (*în continuare – Casa de Cultură*) este instituția publică care are drept scop prioritar organizarea vieții culturale a unei localități (comunități, organizații, întreprinderi, instituții), protejarea și valorificarea patrimoniului cultural mobil și imobil, depistarea și promovarea tinerelor talente, prestarea serviciilor culturale. Casa de Cultură se subordonează direcției/secției cultură în domeniile politici culturale și metodologie și fondatorului - în domeniile organizarea activității, întreținerea și asigurarea financiară a instituției.

Concomitent, potrivit pct. 1 al aceluiași regulament fondator este administrația publică locală sau centrală, organizația, instituția, întreprinderea care decide asupra constituirii sau lichidării Casei de Cultură.

În sensul pct. 12 din regulamentul menționat, Casa de Cultură se constituie și se lichidează prin decizia fondatorului, după coordonare în scris cu Ministerul Culturii și Turismului. Suplimentar, pct. 15 statuează că Casa de Cultură este condusă de director, angajat în funcție de către direcția/secția raională/municipală cultură (în cazul Casei Raionale de Cultură/Palatului Municipal de Cultură) sau de către fondator, după coordonare în scris cu direcția/secția cultură din raza unității administrativ-teritoriale, unde își desfășoară activitatea Casa de Cultură.

Potrivit pct. 3.6 din fișa postului a dnei [REDACTAT] în funcția de Director Casă de Cultură (șef Cămin de Cultură) în cadrul Primăriei com. Băiuș, r-l Leova, una din atribuțiile de serviciu ale acesteia constă în coordonarea cu fondatorul (primăria locală) și Secția raională Cultură angajarea personalului instituției. Conform pct. 5.1 din aceeași fișă de post în exercitarea atribuțiilor de serviciu Directorul Casei de Cultură (șef Cămin de Cultură) se supune și cooperează cu Primăria localității [...].

În altă ordine, în sensul art.2 alin. (1) al Legii nr. 768 din 02.02.2000 privind statutul alesului local, noțiunea de ales local vizează consilierii consiliilor sătești (comunale), orășenești (municipale), raionale și consiliului municipal Chișinău, deputații în Adunarea Populară a Găgăuziei, primarii și viceprimarii, președinții și vicepreședinții raioanelor. Astfel, potrivit art. 10 alin. (1) al legii menționate, primarul este dator să fie demn de încrederea alegătorilor, să contribuie prin exemplu personal la consolidarea autorității administrației publice locale pe care o reprezintă, onorarea obligațiilor civice, asigurarea ordinii publice și la respectarea legislației.

În temeiul prevederilor art. 32 alin. (1) al Legii nr. 436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală, în exercitarea atribuțiilor sale, primarul emite dispoziții cu caracter normativ și individual. Subsecvent, prin prisma art. 29 alin. (1) lit. c) al legii precitate, în teritoriul administrat primarul numește, stabilește atribuțiile și încetează raporturile de serviciu sau de muncă cu șefii de subdiviziuni, de servicii, de întreprinderi municipale din subordinea autorității administrației publice locale respective, personalul primăriei, conduce și controlează activitatea acestora, contribuie la formarea și reciclarea profesională.

Conform art. 2 alin. (2) din Legea nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, funcția de demnitate publică este o funcție publică ce se ocupă prin mandat obținut direct, în urma alegerilor, sau indirect, prin numire în condițiile legii. Astfel, funcția de primar reprezintă o funcție de demnitate publică, în sensul prevederilor legale menționate, fiind regăsită în anexa legii precitate. În context, potrivit art. 11 alin. (2) din Legea nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică demnitarul este obligat să respecte întocmai regimul juridic al conflictului de interese.

În temeiul art. 2 din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, conflict de interese reprezintă situația în care subiectul declarării are un interes

personal ce influențează sau ar putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii. Interesul personal este orice interes material sau nematerial al subiectului declarării ce rezultă din activitățile sale în calitate de persoană privată, din relațiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice și alți agenți economici, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile sale cu organizații necomerciale, inclusiv cu partidele politice și cu organizațiile internaționale. Persoană apropiată este soțul/soția, copilul, concubinul/concubina subiectului declarării, persoana aflată la întreținerea subiectului declarării, de asemenea persoana înrudită prin sânge sau prin adopție cu subiectul declarării (părinte, frate/soră, bunic/bunică, nepot/nepoată, unchi/mătușă) și persoana înrudită prin afinitate cu subiectul declarării (cumnat/cumnată, socru/soacră, ginere/noră).

Conform art. 12 alin. (3) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, conflictul de interese real apare în cazul în care subiectul declarării este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sunt apropiate, persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

În baza art. 12 alin. (4) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, în cazul apariției unui conflict de interese real, subiectul declarării este obligat să informeze șeful ierarhic sau organul ierarhic superior imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, despre conflictul de interese în care se află și să nu rezolve cererea/demersul, să nu emită actul administrativ, să nu încheie, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, actul juridic, să nu ia sau să nu participe la luarea deciziei în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică până la soluționarea conflictului de interese.

Totodată, potrivit art.12 alin. (5) din Legea nr.133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, informarea despre apariția unui conflict de interese real se va face până la soluționarea cererii/demersului, emiterea actului administrativ, încheierea, directă sau prin intermediul unei persoane terțe, a actului juridic, participarea la luarea deciziei sau luarea deciziei și va lua forma unei declarații scrise ce trebuie să conțină date despre natura conflictului de interese și despre modul în care acesta influențează sau poate influența îndeplinirea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

Astfel, potrivit art.12 alin. (7) din Legea nr.133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, [...] primarii, sunt obligați să informeze Autoritatea Națională de Integritate imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, despre orice situație de conflict de interese real în care se află, în modul stabilit la alin.(5).

În contextul dispozițiilor art. 12 alin. (10) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, conflictul de interese consumat reprezintă fapta subiectului declarării de rezolvare a unei cereri/unui demers, de emitere a unui act

administrativ, de încheiere directă sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, de luare sau de participare la luarea unei decizii în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică cu încălcarea prevederilor alin. (4) și (7).

Revenind la speța supusă examinării, se relevă că în vederea asigurării respectării dreptului la apărare, prin scrisoarea nr. 04-29/4067 din 28.07.2021 (recepționată la 10.08.2021 conform avizului nr. DS8002069486AS) dnei Alexandra Topal i-a fost solicitată prezentarea punctului de vedere asupra obiectului controlului.

Astfel, prin scrisorile nr. 143-02/1-24 din 10 august 2021 și nr. 146-02/1-24 din 23 august 2021, furnizate inclusiv ca răspuns la solicitarea nr. 04-29/4067 din 28.07.2021 de prezentare a punctului de vedere, dna Alexandra Topal menționează că Căminul cultural se află în subordinea Primăriei com. Băiuș, însă activitatea acestuia este coordonată de Direcția Cultură, Turism, Tineret și Sport din cadrul Consiliului raional Leova.

Totodată, indică faptul că în perioada de activitate a primarului com. Băiuș, r-l Leova, din noiembrie 2019 până în prezent, în privința angajatei [REDACTED], în temeiul cererilor personale ale acesteia care au fost coordonate telefonic cu specialistul principal responsabil de exercitarea atribuțiilor șefului Direcției Cultură, Turism, Tineret și Sport din cadrul Consiliului raional Leova, dna [REDACTED], au fost emise dispozițiile nr. 5 din 11.05.2020, nr. 21 din 07.12.2020 și nr. 9 din 15.07.2021 cu privire la acordarea concediului anual de odihnă. La fel, a menționat că în perioada respectivă angajata [REDACTED] a beneficiat doar de sporul lunar pentru performanță conform art. 16 din Legea nr. 270/2018 și al Regulamentului privind modul de stabilire a sporului pentru performanță, de premii individuale și alte stimulări nu a beneficiat. Concomitent, a specificat că statele de personal din instituțiile subordonate Primăriei com. Băiuș nu au suportat modificări în perioada de activitate a dnei Alexandra Topal în calitate de primar. În altă ordine, a fost indicat că Primăria com. Băiuș nu dispune de un statut juridic aparte pentru Căminul cultural.

De menționat, că analiza răspunsurilor prezentate de primarul com. Băiuș, r-l Leova, dna Alexandra Topal, inclusiv ca răspuns la solicitarea nr. 04-29/4067 din 28.07.2021 de prezentare a punctului de vedere, nu a permis evidențierea cu claritate a unor argumente pertinente și concludente circumstanțelor cazului examinat. Or, din informațiile furnizate precum și cadrul legal ce reglementează activitatea Casei de cultură a fost desprins că Căminul cultural Băiuș se află în subordinea Primăriei com. Băiuș iar primarul com. Băiuș a emis mai multe dispoziții în privința șefului Căminul cultural Băiuș, dna [REDACTED], cumnată.

Prin urmare, se determină că dna Alexandra Topal în perioada exercitării mandatului de primar al com. Băiuș, r-l Leova, s-a aflat în situații de conflict de interes real, în cazul în care a fost chemată să ia decizii și să emită/semneze cele 26 de acte administrative în privința persoanei apropiate.

Astfel, în rezultatul examinării materialelor acumulate în cadrul dosarului de control coroborate cu prevederile cadrului normativ incident speței, prin prisma principiului pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, inspectorul de integritate conchide asupra încălcării de către dna Alexandra Topal, în exercitarea mandatului de

primar al com. Băiuș, r-l Leova, a regimului juridic al conflictelor de interese, manifestat prin:

- nedeclararea în modul stabilit a conflictelor de interese, în conformitate cu art. 12 alin. (4) lit. (a) - (b), art. 12 alin. (5) și alin.(7) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale;
  - nesoluționarea conflictelor de interese reale, în conformitate cu art. 14 alin. (2) - (4) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale;
  - admiterea conflictelor de interese consumate în cazul emiterii actelor administrative în care are interes personal rezultat din relațiile sale cu persoana apropiată – cumnata, [REDACTED], influențând astfel exercitarea imparțială și obiectivă a atribuțiilor de serviciu, după cum urmează:
1. Dispoziția nr. 41 din 02.12.2019 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță, cu anexă, prin care se confirmă că în calitatea sa de primar, dna Alexandra Topal, prin actul administrativ emis a stabilit dnei [REDACTED], șef Cămin cultural Băiuș, r-l Leova, calificativul final și sporul aferent funcției pentru luna noiembrie 2019;
  2. Dispoziția nr. 47 din 26.12.2019 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță, cu anexă, prin care se confirmă că în calitatea sa de primar, dna Alexandra Topal, prin actul administrativ emis a stabilit dnei [REDACTED], șef Cămin cultural Băiuș, r-l Leova, calificativul final și sporul aferent funcției pentru luna decembrie 2019;
  3. Dispoziția nr. 2 din 03.02.2020 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță, cu anexă, prin care se confirmă că în calitatea sa de primar, dna Alexandra Topal, prin actul administrativ emis a stabilit dnei [REDACTED], șef Cămin cultural Băiuș, r-l Leova, calificativul final și sporul aferent funcției pentru luna ianuarie 2020;
  4. Fișa postului a dnei [REDACTED] în funcția de Director Casă de Cultură (șef Cămin de Cultură) în cadrul Primăriei com. Băiuș, r-l Leova, aprobată de primarul com. Băiuș, r-l Leova Alexandra Topal, la 11.02.2020;
  5. Dispoziția nr. 4 din 28.02.2020 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță, cu anexă, prin care se confirmă că în calitatea sa de primar, dna Alexandra Topal, prin actul administrativ emis a stabilit dnei [REDACTED], șef Cămin cultural Băiuș, r-l Leova, calificativul final și sporul aferent funcției pentru luna februarie 2020;
  6. Dispoziția nr. 08 din 27.03.2020 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță, cu anexă, prin care se confirmă că în calitatea sa de primar, dna Alexandra Topal, prin actul administrativ emis a stabilit dnei [REDACTED], șef Cămin cultural Băiuș, r-l Leova, calificativul final și sporul aferent funcției pentru luna martie 2020;
  7. Dispoziția nr.5 din 11.05.2020 cu privire la acordarea concediului anual de odihnă, prin care se confirmă că în calitatea sa de primar, dna Alexandra Topal, prin actul administrativ emis a acordat concediu anual de odihnă dnei [REDACTED], șef Cămin cultural Băiuș, r-l Leova, pentru anul 2019;
  8. Dispoziția nr.15 din 29.05.2020 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță, cu anexă, prin care se confirmă că în calitatea sa de primar, dna Alexandra Topal, prin actul administrativ emis a stabilit dnei [REDACTED], șef Cămin cultural Băiuș, r-l Leova, calificativul final și sporul aferent funcției pentru luna mai 2020;

9. Dispoziția nr. 22 din 30.06.2020 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță, cu anexă, prin care se confirmă că în calitatea sa de primar, dna Alexandra Topal, prin actul administrativ emis a stabilit dnei [REDACTED], șef Cămin cultural Băiuș, r-l Leova, calificativul final și sporul aferent funcției pentru luna iunie 2020;
10. Dispoziția nr. 26 din 30.07.2020 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță, cu anexă, prin care se confirmă că în calitatea sa de primar, dna Alexandra Topal, prin actul administrativ emis a stabilit dnei [REDACTED], șef Cămin cultural Băiuș, r-l Leova, calificativul final și sporul aferent funcției pentru luna iulie 2020;
11. Dispoziția nr. 27 din 01.09.2020 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță, cu anexă, prin care se confirmă că în calitatea sa de primar, dna Alexandra Topal, prin actul administrativ emis a stabilit dnei [REDACTED], șef Cămin cultural Băiuș, r-l Leova, calificativul final și sporul aferent funcției pentru luna august 2020;
12. Dispoziția nr. 34 din 30.09.2020 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță, cu anexă, prin care se confirmă că în calitatea sa de primar, dna Alexandra Topal, prin actul administrativ emis a stabilit dnei [REDACTED], șef Cămin cultural Băiuș, r-l Leova, calificativul final și sporul aferent funcției pentru luna septembrie 2020;
13. Dispoziția nr. 39 din 30.10.2020 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță, cu anexă, prin care se confirmă că în calitatea sa de primar, dna Alexandra Topal, prin actul administrativ emis a stabilit dnei [REDACTED], șef Cămin cultural Băiuș, r-l Leova, calificativul final și sporul aferent funcției pentru luna octombrie 2020;
14. Dispoziția nr. 45 din 01.12.2020 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță, cu anexă, prin care se confirmă că în calitatea sa de primar, dna Alexandra Topal, prin actul administrativ emis a stabilit dnei [REDACTED], șef Cămin cultural Băiuș, r-l Leova, calificativul final și sporul aferent funcției pentru luna noiembrie 2020;
15. Dispoziția nr. 46 din 03.12.2020 cu privire la acordarea premiului anual personalului din unitățile bugetare, prin care se confirmă că în calitatea sa de primar, dna Alexandra Topal, prin actul administrativ emis a acordat dnei [REDACTED], șef Cămin cultural Băiuș, r-l Leova, premiu anual pentru rezultatele activității în anul 2019;
16. Dispoziția nr.21 din 07.12.2020 cu privire la acordarea concediului anual de odihnă, prin care se confirmă că în calitatea sa de primar, dna Alexandra Topal, prin actul administrativ emis a acordat concediu anual de odihnă dnei [REDACTED], șef Cămin cultural Băiuș, r-l Leova, pentru anul 2020;
17. Dispoziția nr. 1 din 05.01.2021 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță, cu anexă, prin care se confirmă că în calitatea sa de primar, dna Alexandra Topal, prin actul administrativ emis a stabilit dnei [REDACTED], șef Cămin cultural Băiuș, r-l Leova, calificativul final și sporul aferent funcției pentru luna decembrie 2020;
18. Dispoziția nr. 14 din 31.01.2021 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță, cu anexă, prin care se confirmă că în calitatea sa de primar, dna Alexandra Topal, prin actul administrativ emis a stabilit dnei [REDACTED], șef Cămin cultural Băiuș, r-l Leova, calificativul final și sporul aferent funcției pentru luna ianuarie 2021;
19. Dispoziția nr. 3 din 01.02.2021 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță, cu anexă, prin care se confirmă că în calitatea sa de primar, dna Alexandra Topal, prin

- actul administrativ emis a stabilit dnei [REDACTED], șef Cămin cultural Băiuș, r-l Leova, calificativul final și sporul aferent funcției pentru luna ianuarie 2021;
20. Dispoziția nr. 6 din 26.02.2021 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță, cu anexă, prin care se confirmă că în calitatea sa de primar, dna Alexandra Topal, prin actul administrativ emis a stabilit dnei [REDACTED], șef Cămin cultural Băiuș, r-l Leova, calificativul final și sporul aferent funcției pentru luna februarie 2021;
21. Dispoziția nr. 14 din 31.03.2021 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță, cu anexă, prin care se confirmă că în calitatea sa de primar, dna Alexandra Topal, prin actul administrativ emis a stabilit dnei [REDACTED], șef Cămin cultural Băiuș, r-l Leova, calificativul final și sporul aferent funcției pentru luna martie 2021;
22. Dispoziția nr. 18 din 28.04.2021 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță, cu anexă, prin care se confirmă că în calitatea sa de primar, dna Alexandra Topal, prin actul administrativ emis a stabilit dnei [REDACTED], șef Cămin cultural Băiuș, r-l Leova, calificativul final și sporul aferent funcției pentru luna aprilie 2021;
23. Dispoziția nr. 25 din 31.05.2021 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță, cu anexă, prin care se confirmă că în calitatea sa de primar, dna Alexandra Topal, prin actul administrativ emis a stabilit dnei [REDACTED], șef Cămin cultural Băiuș, r-l Leova, calificativul final și sporul aferent funcției pentru luna mai 2021;
24. Dispoziția nr. 26 din 30.06.2021 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță, cu anexă, prin care se confirmă că în calitatea sa de primar, dna Alexandra Topal, prin actul administrativ emis a stabilit dnei [REDACTED], șef Cămin cultural Băiuș, r-l Leova, calificativul final și sporul aferent funcției pentru luna iunie 2021;
25. Dispoziția nr. 9 din 15.07.2021 cu privire la acordarea concediului anual de odihnă, prin care se confirmă că în calitatea sa de primar, dna Alexandra Topal, prin actul administrativ emis a acordat concediu anual de odihnă dnei [REDACTED], șef Cămin cultural Băiuș, r-l Leova pentru anul 2021;
26. Dispoziția nr. 28 din 28.07.2021 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță, cu anexă, prin care se confirmă că în calitatea sa de primar, dna Alexandra Topal, prin actul administrativ emis a stabilit dnei [REDACTED], șef Cămin cultural Băiuș, r-l Leova, calificativul final și sporul aferent funcției pentru luna iulie 2021.

În contextul celor determinate, inspectorul de integritate subliniază, că în conformitate cu art. 12 alin. (7) al Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, dna Alexandra Topal, exercitând mandatul de primar al com. Băiuș, r-l Leova, a avut obligația să informeze Autoritatea Națională de Integritate imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, despre situația de conflict de interese real în care se află, să nu soluționeze cererea/demersul, să nu emită actul administrativ, să nu încheie, direct sau prin intermediul unei persoane terțe actul juridic, să nu participe la luarea deciziei sau să nu ia decizii în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică, până la soluționarea conflictului de interese, informând toate părțile vizate de decizia respectivă în privința măsurilor luate pentru a proteja corectitudinea procesului de luare a deciziilor, în scopul neadmiterii situațiilor de conflicte de interese consumate.

Subsecvent, art. 14 alin. (2) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, statuează expres că conflictul de interese real se soluționează de către subiectul declarării, conducătorul organizației publice, Autoritatea Națională de Integritate sau Consiliul de Integritate, după caz. Până la soluționarea conflictului de interese real, subiectului declarării, la caz - primarului com. Băiuș r-l Leova dna Alexandra Topal, îi este interzisă întreprinderea oricărei acțiuni pe cauza dată, cu excepția abținerii, în baza art. 14 alin. (3) al aceleiași legi.

Mai mult, potrivit art. 14 alin. (4) din legea precitată, subiectul declarării, în persoana primarului com. Băiuș r-l Leova dna Alexandra Topal, poate soluționa conflictul de interese real în care se află prin abținerea de la rezolvarea cererii/demersului, de la emiterea/adoptarea actului administrativ, de la încheierea actului juridic, de la participarea la luarea unei decizii sau luarea deciziei/votare, informând toate părțile vizate de decizia respectivă în privința măsurilor luate pentru a proteja corectitudinea procesului de luare a deciziilor.

De menționat, că potrivit informației conținute în sistemul de management „E-Management” al Autorității Naționale de Integritate, precum și a informației conținute în Registrul declarațiilor privind conflictele de interese al Autorității Naționale de Integritate, nu au fost identificate înscriri despre careva declarații adresate Autorității Naționale de Integritate de către primarul com. Băiuș r-l Leova, dna Alexandra Topal, prin care aceasta ar fi solicitat soluționarea cărorva conflicte de interese reale în care s-a aflat, până la emiterea actelor administrative în privința persoanei apropiate – cumnata, [REDACTED]

Prin urmare se atestă că primarul com. Băiuș r-l Leova, dna Alexandra Topal, nu a informat/nu a declarat și respectiv nu a soluționat conflictele de interese reale în care se află.

În ordinea celor reflectate, se constată cu certitudine încălcarea de către primarul com. Băiuș r-l Leova, dna Alexandra Topal, a prevederilor art. 14 alin. (3) și (4) din Legea nr. 133/2016, manifestată prin nesoluționarea conflictelor de interese apărute în perioada exercitării mandatului de primar, noiembrie 2019 – iulie 2021 și neabținerea de la luarea deciziilor și emiterea actelor administrative în privința persoanei apropiate – [REDACTED], cumnată.

La fel, reiterând circumstanțele descrise supra coroborate cu normele legale indicate, se constată indubitabil admiterea de către primarul com. Băiuș r-l Leova, dna Alexandra Topal, a conflictelor de interese consumate, prin prisma dispozițiilor art. 12 alin. (10) al Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, materializată prin luarea deciziilor și emiterea a 26 acte administrative în privința persoanei apropiate – [REDACTED], cumnată, fără a declara și soluționa conflictele de interese apărute în perioada noiembrie 2019 – iulie 2021, în termenul și în modul stabilit de cadrul legal în domeniu.

Conform art. 38 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, în urma controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, inspectorul de integritate emite un act de constatare în cazul în care

stabilește că persoana supusă controlului nu a declarat și nu a soluționat conflictul de interese sau a emis/adoptat un act administrativ, sau a încheiat direct ori prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, sau a luat personal o decizie ori a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese.

Potrivit art. 23 alin. (4) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, fapta subiectului declarării în privința căruia s-a constatat că acesta a soluționat o cerere/un demers, a emis sau a adoptat un act administrativ, a încheiat direct sau prin intermediul unei persoane terțe, un act juridic, a luat o decizie sau a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese, constituie temei pentru răspunderea contravențională sau penală și pentru revocarea, destituirea sau, după caz, încetarea mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu ale subiectului în cauză.

Conform art. 23 alin. (6) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, subiectul declarării eliberat sau destituit din funcție potrivit prevederilor alin.(3)–(5) este decăzut din dreptul de a mai exercita o funcție publică sau o funcție de demnitate publică, cu excepția funcțiilor electorale, pe o perioadă de 3 ani de la data eliberării sau destituirii din funcția publică ori de demnitate publică respectivă sau din data încetării de drept a mandatului său. Dacă persoana a ocupat o funcție eligibilă, ea nu mai poate ocupa aceeași funcție pe o perioadă de 3 ani de la încetarea mandatului.

În aceeași ordine, inspectorul de integritate menționează că potrivit prevederilor art. 5 alin. (4) lit. a¹) din Legea nr. 768/200 cu privire la statutul alesului local și art. 28 alin. (2) lit. d¹) din Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală, mandatul de primar încetează înainte de termen în caz de stabilire, prin actul de constatare rămas definitiv, a emiterii/adoptării de către acesta a unui act administrativ, încheierii directe sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, luării sau participării la luarea unei decizii fără soluționarea conflictului de interese real în conformitate cu prevederile legislației privind reglementarea conflictului de interese.

Suplimentar, în conformitate cu art. 22 alin. (1) lit. (b) din Legea nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, exercitarea mandatului încetează în caz de stabilire, prin actul de constatare rămas definitiv, a încheierii directe sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, luării sau participării la luarea unei decizii fără soluționarea conflictului de interese real în conformitate cu prevederile legislației privind reglementarea conflictului de interese.

Dispozițiile art. 39 alin. (2) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate statuează, că din momentul în care actul de constatare a încălcării regimului juridic al conflictului de interese rămâne definitiv, este sesizată autoritatea responsabilă de numirea în funcție a subiectului declarării în vederea declanșării procedurii disciplinare sau, după caz, în vederea încetării mandatului [...] persoanei care a emis/adoptat actul administrativ sau a încheiat, direct ori prin persoane terțe, actul juridic, sau a luat ori a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese.

Potrivit art. 23 alin. (8) al Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, Autoritatea Națională de Integritate ține Registrul de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică.

Concluzionând cele constatate, în conformitate cu prevederile art. art. 19, 35-38 alin. (1) lit. a) și 39 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate cât și art. 23 alin. (4), (6) și (8) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, inspectorul de integritate, -

DECIDE:

1. Se constată încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese de către dna Alexandra Topal, în exercitarea mandatului de primar al com. Băiuș, r-l Leova, manifestat prin:

- nedeclararea în termenul legal a conflictelor de interese, conform art. 12 alin. (4) lit. (a) - (b) și art. 12 alin. (5) alin. (7) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale;
- nesoluționarea conflictelor de interese reale, conform art. 14 alin. (2) - (4) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale;
- emiterea actelor administrative în care are interes personal rezultat din relațiile sale cu persoana apropiată – cumnata, [REDACTED], reflectate în partea descriptivă a prezentului act de constatare, fapt prin care a admis consumarea conflictelor de interese, în sensul art. 12 alin. (10) al Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale.

2. Din momentul în care actul de constatare va rămâne definitiv, se sesizează autoritatea competentă în vederea încetării mandatului de primar al com. Băiuș, r-l Leova, exercitat de către dna Alexandra Topal.

3. Se decede, dna Alexandra Topal, din dreptul de a exercita funcții publice și funcții de demnitate publică, inclusiv funcția de primar, pe o perioadă de 3 ani, din data încetării mandatului, cu efectuarea mențiunilor în Registrul de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică.

4. Se aduce la cunoștința dnei Alexandra Topal actul de constatare și se informează despre dreptul de a-l contesta, în termen de 15 zile de la primirea acestuia, în instanța specializată în materie de contencios administrativ: Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani, situată în mun. Chișinău, str. Kiev, nr. 3

**Inspector de integritate
al Inspectoratului de Integritate**

Tatiana PLEȘCA